

Eesti NSV mõisaarhitektuur

ALLIKSAARE

mõis M-1202

HIUMAA

~~HAAPSALU~~

rajoon

4/8

nr	Säiliku nimetus	arv	kuup.	Märkused
1.	Inventariseerimisankeet			
2.	Situatsiooniplaan			
3.	Fotod			
4.	Negatiivid			
5.	Peeahoone inventariseerimis- plaani (a)			
6.	Peeahoone ruumilahenduslik skitseering			

ALLIKSAARE Mõis
(VANAMÕISA KÜLA)

4

... "Vakuse läänerannikule, niidise Vanamõisa küla kohale oli arvata - vasti juba XV sajandil rajatud piiskopkonnale ametimõis Alliksaare (Alisar, Alscar, Alkeumare jne.) mille juures oli ka sademakohad, kirstkandur veeti väga kohalike sadust. Siin oli ka laeva - elustamise koht, nagu selgub 1569/1570. a. aruandest, mille järgi väiksest laeva (vii sekste) elustanud muusepad said palgaks 5 punda (= 10 tündrit) võlga. Alliksaare mõis oli kroonu majandamisel veel 1570. a. kuni 1576 a. oli see juba ajutise läänuna Hiinama maalikirjutaja (Landschreiber) Jöran Zornlow valduses ning hiljem läänistati see Hans Wankmedstrile."

See Tük "15 m erk Högapi vakusest ja muiste mõistat" "Hõivakogude Hiinama" nov. 1974 n. 3430.

Avo Tini, autojuht kainast jätustes:

1950. a. Vanaküla maa parandusametilt tuli krooni kaevates väga dolomiit plaad mõõtmetega 400 x 300 cm ja põlemisel juud.

Siimna - Pendi tuuliku juures (saba all) tuli 1962. a. väga kertsiga ahil, kordst tempel ja sepanaamad.

H. Hellemaa Siimnast: Alliksaare mõisale kuulunud Tütu kõrts. Tütu napad on tuntud Sepaste küla Teoma talus.

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-12302